

De symboliek van **PAARS**

Een wereld van mysterie en geestelijke wijsheid. Artistiekiteit, ontspanning, melancholie, magie, gezondheid en helende krachten. Een samensmelting van uitersten. Violet, purper, lila. Vele kanten, vele namen: de wereld van Paars.

INHOUD

GEMENGD PAARS 3

GEKLEED PAARS..... 3

PURPER PAARS 4

ONVERSLIJTBAAR PAARS..... 4

RUIMTELIJK PAARS 5

POLITIEK PAARS..... 5

PSYCHOLOGISCH PAARS..... 5

GODSDIENSTIG PAARS 6

CHAKRA PAARS..... 6

EDEL PAARS 7

MAGISCH PAARS 7

ARTISTIEK PAARS..... 8

VREEMD PAARS..... 8

DIERLIJK PAARS 9

BRUINEND PAARS..... 9

VITAMINE PAARS..... 10

VOEDEND PAARS 10

GEMENGD PAARS

Paars, eigenlijk violet. Violet is het Engelse woord voor 'viooltje', een bloemetje wat bloeit in overgangstijden en in overgangsgebieden. Paarse bloemen groeien bijvoorbeeld vlakbij de sneeuwgrens in de bergen. Violet is een kleur van twee tegengestelden. Als twee tegengestelden elkaar ontmoeten, kan er zowel samensmelting als botsing ontstaan. Wat bijna in alle aspecten van paars terug komt, is dat paars een mengkleur is van rood en blauw, twee kleuren die lijnrecht tegenover elkaar staan. Rood straalt warmte en activiteit uit, terwijl blauw juist koelte en rust uitstraalt. Rood is aards, blauw is hemels. Het krachtige rood wordt door het rustige blauw afgezwakt en diezelfde blauwe rust wordt door het actieve rood geprikkeld.

Paars is tweeslachtig, tweedelig. Soms kan het een kleur zijn van rijkdom, luxe, liefelijkheid en poëzie, maar in andere gevallen kan paars een verdorven, ziekelijke en afgeleefde uitstraling hebben. Geen wonder dat paars aan mode onderhevig is; er kunnen periodes zijn waarin paars als onaangenaam ervaren wordt en dus wordt afgewezen, maar er kan ook een tijd zijn waarin paars gezien wordt als oogstrelend en begerenswaardig; een trend.

GEKLEED PAARS

Het dragen van paarse kleding kan veel invloed hebben op je uitstraling. Zo geeft diep violet een dramatisch, artistiek en rijk effect. Lila (pastel violet) doet iemand zacht, lief en toegankelijk overkomen. Vergrijsd violet maakt stemmig, meditatief, bedachtzaam en formeel. Paars gecombineerd met groen of oranje, is stout, speels en jaren '70.

Een paarse das vraagt om een bijbehorende persoonlijkheid, anders wordt het snel luidruchtig of kan het wat goedkoop overkomen. Als iemand met bruingroene ogen violet draagt, dichtbij het gezicht, zal de groene kleur van de ogen versterkt worden en zullen de ogen sprekender lijken.

PURPER PAARS

Er bestaan voor paars veel woorden. Purper is er één van. In de oudheid werd deze paarsrode verfstof verkregen uit de klieren van de purperslak. Samen met een enzym dat door die klieren tot slijm geproduceerd wordt, ontstaat onder invloed van zonlicht eerst groen, dan blauw, dan rood en uiteindelijk purper. Van een soortgenoot uit de Middellandse Zee werd deze stof vroeger gebruikt om kleding (onder andere van Romeinse keizers) te kleuren. Het schijnt dat er voor een kilo purper wel een miljoen van deze zeeslakken nodig waren. Omdat de purperslak met uitsterven werd bedreigd, werd er later gelukkig een manier gevonden om purper kunstmatig te maken.

ONVERSLIJTBAAR PAARS

Indigo is een paarsblauwe kleurstof, gewonnen uit de bladeren van de tinctoriaplant. Eerst moeten die bladeren worden geweekt in water. Er komt dan een oranjegele stof vrij. Vervolgens wordt de vloeistof een lange tijd blootgesteld aan de open lucht. Door de binding met zuurstof ontstaat er uiteindelijk een violetblauwe kleur.

Deze kleurstof wordt vaak gebruikt bij het verven van textiel. Om-

dat indigo heel sterk en bijna onverslijtbaar is, wordt het vooral gebruikt bij het maken van werkkleding. Ook is de kleur het minst besmettelijk. En zo is later de spijkerbroek ontstaan: een combinatie van indigokatoen met ijzeren drukknopen die het uitscheuren van de stik naden moest voorkomen.

RUIMTELIJK PAARS

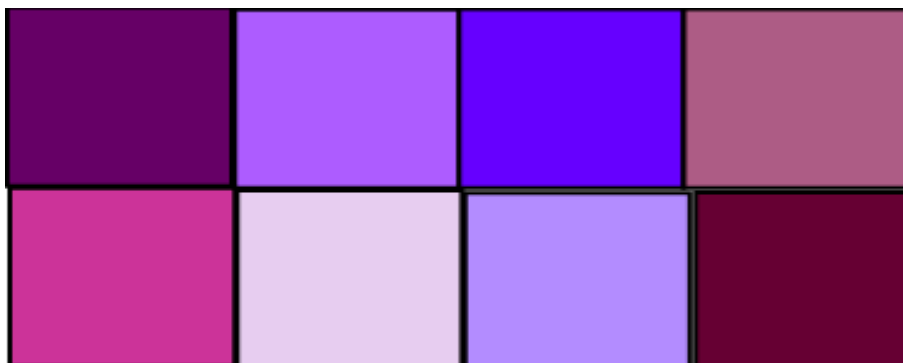
Paars is niet direct een geschikte kleur voor een woonruimte. Kleuradviseurs zien wel een positieve werking van paars in een ruimte met een eigen doel, bijvoorbeeld een massageruimte, een kapsalon, parfumerie of meditatie ruimte. Het schept een rustige sfeer met een vleugje artistiekheid en mystiek. Ook in kerkelijke ruimtes wordt paars als aangenaam ervaren. Het geeft een bovenaardse, mystieke sfeer die kerkgangers een diep religieus gevoel geeft.

POLITIEK PAARS

Ook in de politiek wordt paars gezien als de mengkleur van blauw en rood. De verschillende politieke partijen hebben elk een eigen symbolische kleur: blauw is doorgaans de kleur van de liberalen en rood de kleur van de sociaal-democraten. Nederland kende van 1994 tot en met 2002 een kabinetsamenstelling van VVD (blauwe partij), PvdA en D66 (rode partijen). Daarom spraken we toen van een Paars kabinet.

PSYCHOLOGISCH PAARS

Een liefhebber van violet zou, volgens de kleurenpsychologie, nog geen echte keuzes hebben gemaakt en nog geen werkelijke standpunten hebben ingenomen. Onvolgroeidheid dus. De twijfelachtigheid zou voortkomen uit een zeer gevoelig karakter. Kunstenaars bijvoorbeeld, hebben een gevoelig karakter en schijnen daarom een voorkeur te hebben voor violet. Innerlijke rust kunnen zij alleen vinden door de onrust om te zetten in een creatief product, waarbij de kleuren grijs en violet veel gebruikt worden. Binnen de kunst en de cultuur wordt paars gezien als de meest artistieke kleur.

GODSDIENSTIG PAARS

Paars is een belangrijke symbolische kleur binnen de godsdienst.

In de Romeinse tijd droegen de belangrijkste priesters een paars gewaad. Romeinse keizers droegen paars om aan te tonen dat de goddelijke macht van Jupiter op hen uitstraalde. Paars werd dus gedragen door de hogere standen.

Toen Jezus door de Romeinse soldaten werd uitgeroepen tot 'koning' van de joden, hingen ze hem dan ook spottend een paarse mantel om. Het schijnt dat de Franse koningen later op grond hiervan de beslissing namen paars uit te roepen tot de kleur van lijden, sterven, boete doen en van rouw.

Voor de christenen symboliseerde die kleur bovendien de twee aspecten van Jezus. Zijn menselijkheid en zijn geestelijkheid; een menging van rood (het aardse en het bloed) en blauw (het hemelse en het geestelijke).

Tegenwoordig, in de rooms-katholieke liturgische kerk, staat paars nog steeds voor 'boete doen' en het staat voor inkeer. Men gebruikt de kleur paars voor de advent (de periode voor kerstmis, waar christenen de komst en de wederkomst van Christus herdenken) en voor de vasten (de periode voor Pasen, waar verschillende religies zichzelf onthouden van eten en drinken).

CHAKRA PAARS

Paars is verbonden met het zevende chakra. Dit chakra bevindt zich op het topje van het hoofd en wordt ook wel het kruinchakra of kroonchakra genoemd. Dit chakra wordt gezien als de opening van de mens naar de geestelijke wereld. Een uitzonderlijke chakra, want het is vooral de ontvanger van (kosmische) energie, terwijl de andere zes chakra's energie doorgeven en verdelen. Een blokkade in het paarse chakra maakt dus dat alle andere chakra's onvoldoende energie kunnen ontvangen. Vooral de onderste chakra's zullen dan energie tekort komen, wat kan leiden tot hang naar het aardse. Egoïsme, materialisme en depressiviteit kunnen hier gevolgen van zijn. Ook hoofdpijn kan voorkomen. Een geopende kroonchakra is belangrijk voor een goede balans van lichaam en geest.

EDEL PAARS

Edelstenen vinden hun oorsprong in India, waar zij duizenden jaren als versiering gebruikt werden. Het is dan ook niet vreemd dat de edelsteen een belangrijke rol vervult bij het maken van sieraden. Maar edelstenen dienen niet alleen ter versiering. Ze hebben een helende werking op lichaam en geest. Elke steen heeft een eigen naam, kleur en bijzondere kracht. Amethyst en Fluoriet zijn paars van kleur. Amethyst staat voor kalmte, evenwicht, innerlijke rust en werkt goed tegen migraine, verslavingen en slapeloosheid. Ook heeft de steen een positieve werking op maag, lever en ogen. Fluoriet staat voor structuur, helderheid en lichamelijke behendigheid. Fluoriet bevordert de kalkopname in ons lichaam en is dus goed voor het gebit. Ook heeft de steen een krachtige werking bij de genezing van wonden.

MAGISCH PAARS

Een kleur van mystiek en magie: paars.

Spoken, geesten, tovenaars, een heks in een zwartpaarse jurk met een toverdrankje in haar hand. Als dit drankje paars van kleur is, behoort dit om een liefdesdrankje te gaan. In ieder geval heeft de likeur Parfait Amour die kleur (een likeur dat pretendeert niet zo maar een drankje te zijn, maar je liefdesleven een stevige impuls schijnt te geven!).

Voor het maken van talismannen tegen spookverschijningen en demonen is de vlierboom het meest geschikt. Vechten tegen de vijand doe je met hun eigen wapens! Zowel vlierbessen als hun sap zijn namelijk paars. De vlier zou alleen daar groeien waar menselijk bloed vergoten is en heeft dus een lugubere reputatie. Het kruis waaraan Christus stierf zou van vlierhout zijn gemaakt en Judas zou zich hebben verhangen aan een vlierboom.

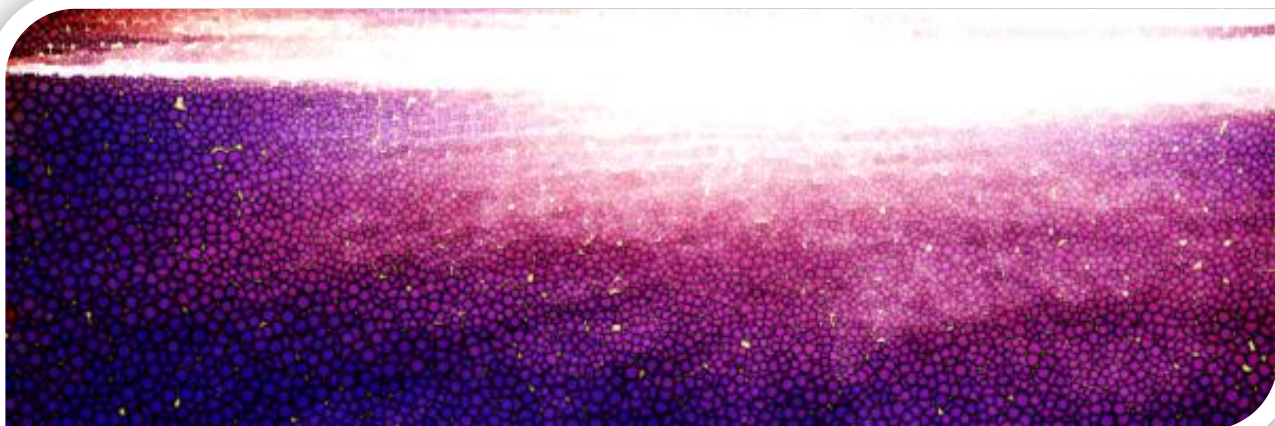
ARTISTIEK PAARS

Paars is de artistieke kleur bij uitstek en ook hier wordt een verband gelegd met de menging van rood met blauw. Rood en blauw zijn vreemden voor elkaar, maar voegen zich in paars samen tot een nieuwe eenheid. Binnen de kunstwereld staat rood voor de warmte en emoties van de vrouw en blauw voor de koele, nuchtere mannelijkheid. Gezamenlijk vertegenwoordigen zij vruchtbaarheid. Deze synthese vormt een belangrijke basis waaruit kunstenaars hun inspiratie halen. Mede hierdoor wordt paars gezien als de meest artistieke kleur.

VREEMD PAARS

Kleuren doen vaak denken aan wezenlijke dingen. Groen is de kleur van de groeiende en bloeiende plantenwereld. Wit doet denken aan smetteloze sneeuw. Rood is de kleur van bloed en vuur. Blauw: de kleur van de hemel en van het water. Geel: de kleur van de zon en het licht. Zwart geeft duisternis, de nacht weer.

Maar paars is de kleur van niets. Het verwijst niet naar iets wezenlijks. Het is zomaar een kleur. De lucht kan soms wel een paarse gloed hebben. En er zijn paarse bloemen, paarse vruchten en hier en daar een vleugje paars in de dierenwereld, maar daar is dan ook alles mee gezegd. Paars is een vreemde eend in de bijt.

DIERLIJK PAARS

In de dierenwereld komt paars niet zoveel voor. Er zijn vlinders die paarse tinten hebben, maar hoofdzakelijk zien we paars alleen in de vorm van een gloed terug in schubben, schilden en veren.

Sommige soorten muizen laten wel een ultraviolet spoor achter. Keuteltjes en urine bevatten chemische stoffen die ultraviolet licht uitstralen. Jagende vogels doen hier hun voordeel mee en vliegen laag boven de sporen net zolang tot zij hun prooi zien lopen en hun slag kunnen slaan. Mensen kunnen geen ultraviolet zien, maar dieren dus wel. Insecten zien het zelfs uitstekend. Bijen bijvoorbeeld. Wat voor ons gele bloemen zijn, zien zij als diep purper. Bijen hebben een andere beleving van kleur. Zij zien bloemen als felgekleurde stralende sterren tegen een grijze achtergrond. Bloemen vallen voor bijen dus meer op, wat goed van pas komt, aangezien bloemen voor hen van levensbelang zijn.

BRUINEND PAARS

De kleuren van de regenboog, waaronder violet, zijn voor ons het zichtbare gedeelte van het spectrum (kleurenband verkregen door de ontbinding van licht, bijvoorbeeld door een glazen prisma). Maar er zijn veel meer kleuren dan wij kunnen zien. Zo werd tweehonderd jaar geleden een onzichtbare straling voorbij het violet ontdekt. Men noemde deze ultraviolette of UV-straling. Deze straling zien wij weliswaar niet, maar de invloed ervan nemen we wel waar: we worden er bruin van. Het doordringende vermogen van ultraviolet is niet erg groot, maar wel krachtig genoeg om de aanwezige donkere melanine-pigmentkorrels in ons lichaam te activeren. Dit pigment verplaatst zich dan naar de bovenste huidlagen om daar zichtbaar te worden. Dit bruin dient eigenlijk als bescherm laagje voor de huid tegen de zon. Natuurlijk is dit bij fel zonlicht niet voldoende en wordt het gebruik van een goede zonnebrandcrème sterk aangeraden. Ultraviolette straling is namelijk schadelijk. Nog gevoeliger voor zonlicht dan onze huid zijn onze ogen. Het dragen van een zonnebril biedt de beste bescherming.

VITAMINE PAARS

Ons lichaam verkrijgt vitamine D via de huid onder invloed van ultraviolette straling. Vitamine D speelt een belangrijke rol in de opname van kalk uit het voedsel. Kalk is belangrijk voor de groei van het skelet en daarom is een tekort aan vitamine D niet risiceloos. Vroeger leden hierdoor veel mensen aan 'de Engelse ziekte'. Voldoende zonlicht kon deze ernstige kwaal voorkomen. Zuivelproducten en levertraan bevatten ook Vitamine D.

VOEDEND PAARS

In vruchten en groenten zien we wel wat paarse kleuren.

Bessen, aubergines, pruimen, bramen, rode kool, olijven; allen bevatten het pigment anthocyaan. Dit pigment zorgt voor de paarse, vaak donkere, kleur. Het reflecteert bijna alleen blauw en violet licht. Blauwpaarse groenten hebben een positief effect op het geheugen, de urinewegen en de stoelgang.

Paarse vruchten hebben een geneeskrachtige werking. Paars wordt immers in verband gebracht met tovenarij. De druif speelt een grote rol in de volksgeneeskunde. Het zou goed zijn voor hart- en bloedvaten. De wijnstok is de belangrijkste fruitproducent van de wereld. Eén van de oudste, want volgens de Griekse mythologie was het de wijngod Dionysos die de druif uit klein Azië meenam. Ook bij de Romeinen was het een zeer geliefde drank.

Een simpele menging van twee duidelijke, stabiele kleuren brengt een raadselachtige kleur tot leven. Complex en door de eeuwen heen symbolisch gebruikt. Paars is een mysterie.